

SOAB... Proudly serving
you for 15 years

Aan de Raad van Ministers van Curaçao
t.a.v. de Minister-president,
de heer G.F. Schotte
Fort Amsterdam 17
Alhier

Willemstad, 24 november 2010

Kenmerk : 10/1051C/JH
Referentie : drs. R.E. Faneyte RA CFE CICA
Onderwerp : Advies inzake benoemingsvoorstel nieuwe commissarissen van UTS N.V.

1. Inleiding

Het Land Curaçao zijnde de rechtsopvolger per 10 oktober 2010 van het Eilandgebied Curaçao dient, ter zake van de voorgeschreven advisering en bijbehorende taken zoals opgenomen in artikel 4 van de Eilandsverordening Corporate Governance (A.B. 2009, nr. 92), een schriftelijke overeenkomst aan te gaan met een bij Eilandsbesluit aangewezen deskundige organisatie. Op grond hiervan is een overeenkomst van opdracht afgesloten tussen het Land Curaçao en SOAB waarbij ons Bureau tot 31 december 2010 als adviseur corporate governance zal fungeren ten behoeve van het Land Curaçao dan wel totdat de Stichting Bureau Toezicht en Normering Overheidsentiteiten (in het vervolg 'SBTNO') is opgericht, operationeel is geworden en is aangewezen als de adviseur corporate governance.

Uitgaande van de Eilandsverordening Corporate Governance alsook de bepalingen van de aangegeven overeenkomst van opdracht, behoren tot de werkzaamheden van de adviseur corporate governance in ieder geval het ambtshalve of op verzoek van het Land Curaçao adviseren van de aandeelhouder dan wel de overheid aangaande het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van (certificaten) van aandelen, het vaststellen of aanpassen van een reserverings- of dividendbeleid voor de overheidsvennootschappen of -stichtingen en het benoemen of ontslaan van bestuurders bij de overheidsvennootschappen of -stichtingen

Op basis van het voorgaande heeft u ons Bureau, als tijdelijk adviseur corporate governance, bij omslag d.d. 10 november 2010 (kenmerk 2010/103682) voor advies benaderd inzake het voornemen tot benoeming van nieuwe leden in de raad van commissarissen van United Telecommunication Services N.V. ('UTS'). Het gaat hierbij om de volgende kandidaten:

- De heer C.D.A. Isidora.
- De heer G. Berry.

In dit kader is het voornemen van de Raad van Ministers om deze 2 nieuwe kandidaten te benoemen onder gelijktijdig ontslag van de heren N. Saab en W. Da Costa Gomez als commissarissen van UTS.

Op grond van de Eilandsverordening Corporate Governance dient de adviseur corporate governance in dit kader te adviseren over de vraag of een voornemen tot benoeming dan wel ontslag van bestuurders aan de statuten van de vennootschap en aan de toepasselijke regels voldoet, waaronder de bepalingen uit de Code Corporate Governance van het Land Curaçao (in het vervolg de 'Code Corporate Governance'). In het advies geeft de adviseur corporate governance gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen. De Code Corporate Governance is, op basis van artikel 3, lid 1 van de Eilandsverordening Corporate Governance, door het Bestuurscollege op 12 oktober 2009 bij Eilandsbesluit vastgesteld.

Wij hebben in dit kader de aangegeven benoemings- en ontslagvoorstellen beoordeeld om na te gaan in hoeverre deze voldoen aan de bepalingen van de Code Corporate Governance voor het Eilandgebied Curaçao (in het vervolg de 'Code Corporate Governance'). De resultaten van onze beoordeling zijn in dit schrijven opgenomen.

2. Verlenen ontslag de heren Saab en Da Costa Gomez als commissarissen van UTS

Uit de inhoud van de brieven van de heren Saab (d.d. 17 september 2010) en Da Costa Gomez (d.d. 15 september 2010) blijkt dat deze per direct hun functie als commissarissen bij RdK ter beschikking hebben gesteld aan de aandeelhouders. Aangezien beide heren -al dan niet gemotiveerd- duidelijk hebben aangegeven geen commissaris meer van RdK te willen zijn, zal aan hen ontslag moeten worden verleend.

3. Statutaire vereisten en profielschets voor commissarissen van UTS

Uit artikel 8 van de statuten van UTS blijkt dat de algemene vergadering van aandeelhouders de voorzitter alsook overige leden van de raad van commissarissen benoemt op basis van vooraf door de aandeelhouders vastgestelde profielschetsen. Hierbij bestaat de raad van commissarissen uit minimaal 3 en maximaal 7 leden. Voorts zijn personen in dienst van de vennootschap alsook personen die zodanige belangen vertegenwoordigen dat een belangenconflict niet is uitgesloten, waardoor strijd zou kunnen ontstaan met de uitoefening van hun taak als toezichthouder, niet benoembaar tot commissaris van UTS.

Uitgaande van de bepalingen van de Code Corporate Governance dient de algemene vergadering van aandeelhouders een profielschets vast te stellen voor de raad van commissarissen van een vennootschap. Deze profielschets dient mede ter waarborging van de kwaliteit van de toezichthoudende, goedkeurende en adviserende taken van de raad van commissarissen.

In deze profielschets worden er, rekening houdende met de aard van de activiteiten en omvang van de vennootschap, eisen gesteld ter zake van de gewenste grootte en samenstelling van de raad van commissarissen alsook ter zake van de gewenste deskundigheid en achtergrond van haar leden. Tevens moet minimaal één lid van de raad van commissarissen een zogenoemde financieel expert ('financial literate') zijn, hetgeen inhoudt dat deze persoon relevante kennis en ervaring heeft opgedaan op financieel-economisch terrein. Deze profielschets dient ten slotte jaarlijks door de aandeelhouders, samen met de raad van commissarissen, te worden geëvalueerd.

Een profielschets voor de raad van commissarissen van UTS is als zodanig nog niet opgesteld. Wel heeft het Bestuurscollege een algemene profielschets vastgesteld voor de raden van commissarissen / toezicht van de overheidsvennootschappen en -stichtingen. Het doel van deze profielschets is om richtlijnen te geven voor de samenstelling alsook de benoeming van toezichthouders bij de overheidsentiteiten. Conform deze algemene profielschets dient ieder commissaris, uitgaande van zijn toezichthoudende en adviserende taken, in staat te zijn om de hoofdlijnen van het beleid en strategie van de overheidsentiteit, alsook de hieraan verbonden belangrijkste risico's, te beoordelen. Hierbij zijn er, binnen het kader van deze algemene profielschets, specifieke competenties geformuleerd waarover elk commissaris dient te beschikken voor de vervulling van de aan hem of haar toebedeelde rol in een raad van commissarissen / toezicht. Elk commissaris dient onder meer te beschikken over de volgende competenties:

- Affiniteit met de doelstelling dan wel werkgebied van de rechtspersoon.
- Bestuurlijke ervaring en bekendheid met organisatieprocessen, bij voorkeur in het bedrijfsleven dan wel non-profit organisaties.
- Algemene financieel-economische kennis en ervaring.
- Het hebben van helikopterview, analytisch vermogen en het kunnen onderscheiden van hoofd- en bijzaken (denk- en werkniveau op tenminste HBO-niveau).
- Verworven ervaring op het gebied van relaties tussen bedrijfsleven en de overheid.
- Kennis en ervaring in bestuurlijke besluitvormingsprocessen, inclusief inzicht in strategische afwegingsprocessen.
- Het in hoofdlijnen kunnen functioneren als een klankbord voor de directie / bestuurder.

Tevens dient de raad van commissarissen/toezicht zodanig te zijn samengesteld dat aan de volgende eisen wordt voldaan:

- Een lid met ruime financiële kennis en ervaring.
- Een lid met gedegen juridische kennis en ervaring.
- Een lid met (bedrijfs)economische ervaring.
- Een lid met specifieke kennis en ervaring met de doelstelling dan wel werkgebieden van de rechtspersoon.

Rekeninghoudende met de statuten van UTS alsook de bepalingen uit de Code Corporate Governance ten aanzien van de grootte en samenstelling van de raad van commissarissen, kunnen de in de algemene profielschets geformuleerde eisen als voldoende selectiecriteria worden gehanteerd voor de benoeming van nieuwe commissarissen bij UTS.

Niettegenstaande het voorgaande adviseren wij de Raad van Ministers om alsnog een specifieke profielschets voor de raad van commissarissen van UTS vast te stellen waarin concreet rekening wordt gehouden met de aard en omvang van UTS en haar onderneming. De aldus vastgestelde profielschets dient, samen met de raad van commissarissen, tenminste jaarlijks te worden geëvalueerd en indien nodig aangepast rekening houdende met de gewenste samenstelling, grootte, taken en werkwijze van de raad.

4. Analyse benoemingsvoorstel nieuwe commissarissen van UTS

Uit onze beoordeling van de curricula vitae van de heren Isidora en Berry blijkt dat deze in principe voldoen aan de hiervoor aangegeven, door het Bestuurscollege vastgestelde, algemene profielschets voor leden van de raad van commissarissen/toezicht van overheidsentiteiten. Deze kandidaten beschikken over ruime bestuurlijke kennis en ervaring welke met name werd opgedaan in het bedrijfsleven. Hieruit, alsook rekening houdende met de door deze kandidaten genoten opleidingen en overige cursussen en trainingen, kan redelijkerwijs worden aangenomen dat zij beschikken over het vereiste HBO denk- en werkniveau. Uitgaande van de statuten van UTS alsook de in de algemene profielschets geformuleerde eisen voor leden van de raad van commissarissen / toezicht bij overheidsentiteiten, hebben wij geen zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van de heren Isidora en Berry als commissarissen bij UTS.

Uitgaande van de bepalingen van de Code Corporate Governance dient er geen sprake te zijn van belangenverstrengeling bij commissarissen/toezichthouders van een overheidsentiteit. Een belangenverstrengeling kan geacht worden aanwezig te zijn indien een commissaris van UTS ook een toezichthoudende rol vervult of bestuurlijke invloed heeft bij een overheidsentiteit of andere entiteit waarmee UTS een belangrijke zakelijke relatie heeft. Wij achten het niet onze taak om zelf te onderzoeken of dat het geval is bij de voorgedragen kandidaten maar zullen u erop attent maken indien wij over informatie beschikken dat dit wel het geval is.

Van de voorgedragen kandidaten is ons niet bekend of zij een toezichthoudende of bestuurlijke rol vervullen bij overheidsentiteiten dan wel andere entiteiten waarmee UTS een belangrijke zakelijke relatie heeft. Indien dit wel het geval zou zijn dan dient deze kandidaten zich terug te treden uit deze toezichthoudende dan wel bestuurlijke functies bij deze entiteiten alvorens te kunnen worden benoemd als commissarissen van UTS. Tevens willen wij u attenderen op het feit dat het aantal commissariaten van een commissaris conform de Code Corporate Governance maximaal vijf kan bedragen, waarbij het voorzitterschap van een raad van commissarissen als dubbel telt.

5. Aanpassing statuten van UTS

Uitgaande van de bepalingen van de Code Corporate Governance moeten de statuten van een vennootschap of stichting zodanig worden aangepast dat alle bepalingen van de Code van toepassing verklaard kunnen worden. In ieder geval dient in de statuten een verwijzing naar de Code te worden opgenomen alsook de verplichting om de bepalingen van de Code toe te passen, rekening houdend met de concrete omstandigheden van de betreffende rechtspersoon.

Uit onze beoordeling van de statuten van UTS blijkt dat deze nog niet is aangepast aan de bepalingen van de Code Corporate Governance. In dit kader verwijzen wij tevens naar de wettelijke verplichting uit artikel 12, lid 2 van de Eilandsverordening Corporate Governance waaruit blijkt dat de statuten van een vennootschap of stichting uiterlijk binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze Eilandsverordening aangepast moeten worden om te voldoen aan de bepalingen van de Code Corporate Governance.

6. Advies

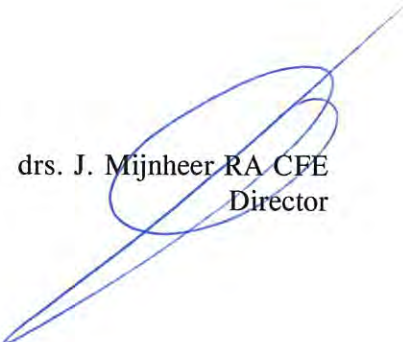
Op grond van het voorgaande:

1. Adviseren wij de Raad van Ministers om alsnog een specifieke profielschets voor de raad van commissarissen van UTS vast te stellen waarin concreet rekening wordt gehouden met de aard en omvang van UTS en de hiermee verbonden onderneming.
2. Hebben wij geen zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van de heren Isidora en Berry als commissarissen bij UTS.
3. Hebben wij geen zwaarwegende bezwaren tegen het ontslag van de heren Saab en Da Costa Gomez als commissarissen van UTS.
4. Adviseren wij de Raad van Ministers om alsnog de statuten van UTS te laten aanpassen aan de bepalingen van de Code Corporate Governance.

Wij gaan er van uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn vanzelfsprekend bereid deze brief nader toe te lichten.

drs. R.E. Faneyte RA CFE CICA
Senior Audit Manager

drs. J. Mijnheer RA CFE
Director